

بنام خدا
دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و درمانی تبریز
دانشکده پرستاری و مامایی تبریز

نام درس: اصول و فرایند آموزش به مددجو

مدرس: دکتر ابراهیمی

واحد: ۱ و واحد (۵/۰) واحد نظری- (۵/۰) واحد عملی

گروه هدف: دانشجویان پرستاری مقطع کارشناسی

پیش نیاز: -

هدف کلی:

- ۱- آشنایی با مفاهیم، نظریه ها و فرایند آموزش و یادگیری
- ۲- شناخت فرایند آموزش به مددجو در چهارچوب مراحل بررسی، برنامه ریزی، اجرا و ارزشیابی

اهداف اختصاصی:

- اهداف رفتاری هر جلسه در اول کلاس درس ارائه خواهد شد.

شرح درس:

یکی از نقش های مهم و موثر پرستاری در پیشگیری، تسریع بهبودی و پیشگیری از عوارض ناشی از بیماری و درمان و نوتوانی آموزش به مددجو می باشد. این رسالت با شناخت نیازها و توانایی های جسمی، روانی و اجتماعی مددجو و با استفاده مناسب از امکانات و تجهیزات آموزشی میسر می گردد. بنابراین لازم است پرستاران با اصول و فرایند آموزش و یادگیری آشنا شوند تا بتوانند بطور مطلوب و مناسب و درست از عهده انجام این مسئولیت بر بیایند.

موضوعات اصلی درس:

- مفاهیم اساسی در آموزش و یادگیری: پرورش، یادگیری، آموزش
نظریه های یادگیری: نظریه های رفتارگرایی و نظریه های شناختی
انواع و سطوح یادگیری: یادگیری شناختی، یادگیری عاطفی و یادگیری روانی حرکتی
فرایند آموزش و یادگیری:
۱. مرحله بررسی و شناخت: جمع آوری داده ها، تحلیل داده ها و تعیین نیازهای آموزشی، نظریه های اولویت بندی نیازها
 ۲. مرحله برنامه ریزی: مفهوم برنامه ریزی و برنامه، مکانیسم و فرایند برنامه ریزی، عناصر برنامه یا طرح درس
 ۳. مرحله اجرا: مفهوم اجرا و اهمیت آن، روش ها و فنون اجرا در یادگیری شناختی، روش ها و فنون اجرا در یادگیری عاطفی، روش ها و فنون اجرا در یادگیری روانی حرکتی و انتخاب فنون و رسانه آموزشی در اجرا
 ۴. مرحله ارزشیابی: مزایا و دلایل وجود ارزشیابی براساس طرح، مفهوم ارزشیابی، مراحل، انواع و سطوح ارزشیابی، فنون و ابزارهای ارزشیابی و منابع بازخورد نتایج

روش آموزش:

- ۱- قسمت نظری: سخنرانی، بحث، پرسش و پاسخ
- ۲- قسمت عملی: انتخاب Case، انجام چهار مرحله (بررسی، برنامه ریزی، اجرا و ارزشیابی)، ارائه عملی گزارش Case در کارگروهی خود توسط دانشجو

وسایل کمک آموزشی:

وایت برد، استفاده از اورهد و ویدئو پروژکتور

تکالیف و وظایف دانشجویان:

- ۱- در جلسات کلاس با آمادگی قبلی حضور فعال داشته باشند.
- ۲- کار عملی خود را طبق جدول گروه بندی انجام داده و به موقع در گروه خود ارائه نمایند.

۳ - بطور منظم در کلاس و جلسات عملی گروه حضور داشته باشند.

نحوه ارزشیابی:

نظری:

۱. - امتحان پایان ترم ۹۵٪
۲. - حضور فعال در کلاس ۵٪
۳. - حضور منظم و مرتب در کلاس ۵٪

عملی:

۱. کار روی Case براساس فرایند آموزش و یادگیری و براساس فرم ارزشیابی ۵۰٪ نمره
۲. ارائه عملی گزارش Case در کار گروهی خود ۲۵٪ نمره
۳. ارائه طرح درس برای ارائه عملی گزارش Case خود قبل از ارائه ۲۰٪ نمره
۴. حضور منظم و فعال در بحث های کار گروهی ۵٪ نمره

منابع:

- ۱- صابریان، معصومه؛ چگونه طرح درس بنویسیم؛ تهران: انتشارات سالمی، ۱۳۸۳.
- ۲- عبدالعلیان، معصومه؛ روش های تدریس و یادگیری در آموزش پرستاری و مامایی، بابل: دانشگاه علوم پزشکی بابل، چاپ اول، ۱۳۸۲.
- ۳- عبدالعلیان، معصومه؛ روش های تدریس و یادگیری در آموزش پرستاری و مامایی، بابل: دانشگاه علوم پزشکی بابل، چاپ اول، ۱۳۷۹.
- ۴- مهاجر ایروانی، تانیا؛ اصول آموزش به بیمار؛ تهران: انتشارات سالمی، ۱۳۸۰.
- ۵- اسدی نوقانی، احمد علی و زندی، میترا و نظری، علی اکبر؛ فرایند یادگیری و اصول آموزش به بیمار؛ تهران: نشر و طبع بشری، ۱۳۸۳.
- ۶- معزی، داریوش و ریزابی، ناهید؛ اصول و روش های آموزش به بیمار؛ مشهد: سخن گستر، ۱۳۸۳.
- ۷- صابریان، معصومه؛ اصول و برنامه ریزی برای آموزش به بیمار؛ تهران: نشر و طبع بشری، ۱۳۸۴.
- ۸- کاتهام، م و ناپ، ب؛ مبانی آموزش به بیمار؛ ترجمه فاطمه رخشانی و زهره ونکی؛ زاهدان: کنکاش، ۱۳۷۷.
- ۹- پنجوینی، سوسن؛ اصول آموزش به بیمار؛ تهران: شهرآب و آینده سازان، ۱۳۸۲.
- ۱۰- اولس، لیندا و سیمنت، انیا؛ آموزش بهداشت: راهنمای کاربردی برای پویندگان بهداشت؛ ترجمه محمد رضا شیدفر، مشهد: سیاوش، ۱۳۷۲.
- ۱۱- سیف، علی اکبر؛ روان شناسی پرورشی (روان شناسی آموزش و یادگیری)؛ تهران: انتشارات آگاه، ۱۳۷۹.
- ۱۲- سیف، علی اکبر؛ روان شناسی پرورشی نوین (روان شناسی آموزش و یادگیری)؛ تهران: انتشارات دوران، ۱۳۸۷.
- ۱۳- سیف، علی اکبر؛ اندازه گیری و ارزشیابی آموزش؛ تهران: انتشارات دوران، ۱۳۸۶.

منابع انگلیسی:

1. Gilbert JJ (1987). **Educational Handbook of Health Personnel**, 6th Ed, Geneva, WHO.
2. Harris S (1993). **Human Communication**, 3rd Ed, Manchester: Blackwell.
3. Cooper JM (1994). **Classroom Teaching Skill**, 5th Ed, Lexington: DC Health and Company.
4. Freeman J (1992). **Quality Basic Education: the Development of Competence**. 1st Ed, Paris: UNESCO.
- 5- Anderson LW (1992). **Increasing Teacher Effectiveness**, Paris: UNESCO.
6. Smith CJ (1993). **Effective Classroom Management**, 1st Ed, London: Routledge.
7. Ross, KN (1990). **Planning the Quality of Education: the collection and use of data for informed decision making**, 1st ED, Paris: UNESCO.
8. Lefrancois, GR (1994). **Psychology for Teaching**, 8th Ed, Belmont: Wadsworth Publishing.

برنامه زمان بندی تدریس و کار عملی

ردیف	زمان	موضوع تدریس	تکلیف دانشجو و روش تدریس
۱	۸۸/۱۰/۱۳	معرفی درس، اهداف، انتظارات، تکالیف درس	-----
۲	۸۸/۱۱/۲۰	مفهوم پرورش، کارآموزی، آموزش و یادگیری	آمادگی قبلی دانشجو- تدریس استاد
۳	۸۸/۱۱/۲۷	نظریه های یادگیری، انواع و سطوح یادگیری	آمادگی قبلی دانشجو- تدریس استاد
۴	۸۸/۱۲/۴	انواع و سطوح یادگیری و مرحله بررسی	آمادگی قبلی دانشجو- تدریس استاد
۵	۸۸/۱۲/۱۱	مرحله بررسی و برنامه ریزی	آمادگی قبلی و شروع کار عملی دانشجو- تدریس استاد
۶	۸۸/۱۲/۱۸	مرحله برنامه ریزی و اجرا	آمادگی قبلی و شروع کار عملی دانشجو- تدریس استاد
۷	۸۸/۱۲/۲۵	مرحله اجرا	آمادگی قبلی و شروع کار عملی دانشجو- تدریس استاد
۸	۸۹/۱/۱۷	مرحله اجرا و ارزشیابی	آمادگی قبلی و شروع کار عملی دانشجو- تدریس استاد
۹	۸۹/۱/۲۴	مرحله ارزشیابی	آمادگی قبلی و شروع کار عملی دانشجو- تدریس استاد
۱۰	۸۹/۲/۷	کار گروهی ۱	ارائه گزارش Case طبق جدول گروه بندی-بحث گروهی
۱۱	۸۹/۲/۷	کار گروهی ۲	ارائه گزارش Case طبق جدول گروه بندی-بحث گروهی
۱۲	۸۹/۲/۱۴	کار گروهی ۱	ارائه گزارش Case طبق جدول گروه بندی-بحث گروهی
۱۳	۸۹/۲/۱۴	کار گروهی ۲	ارائه گزارش Case طبق جدول گروه بندی-بحث گروهی
۱۴	۸۹/۲/۲۱	کار گروهی ۱	ارائه گزارش Case طبق جدول گروه بندی-بحث گروهی
۱۵	۸۹/۲/۲۱	کار گروهی ۲	ارائه گزارش Case طبق جدول گروه بندی-بحث گروهی
۱۶	۸۹/۲/۲۸	کار گروهی ۱	ارائه گزارش Case طبق جدول گروه بندی-بحث گروهی
۱۷	۸۹/۲/۲۸	کار گروهی ۲	ارائه گزارش Case طبق جدول گروه بندی-بحث گروهی
۱۸	۸۹/۳/۴	کار گروهی ۱	ارائه گزارش Case طبق جدول گروه بندی-بحث گروهی
۱۹	۸۹/۳/۴	کار گروهی ۲	ارائه گزارش Case طبق جدول گروه بندی-بحث گروهی

موفق باشید- دکتر ابراهیمی